

MARGUERITE DURAS

ÖLÜM
HASTALIĞI

metis

Marguerite Duras ÖLÜM HASTALIĞI

1914'te Saygon yakınlarındaki Gian-Dinh'de doğdu. Fransa'ya döndüğü 1932'ye kadar çocukluğu ve ilk gençliği Vietnam'ın çeşitli bölgelerinde geçti. Felsefe ağırlıklı lise diploması aldı; hukuk, matematik ve siyasal bilimler alanlarında öğrenim yaptı. 1943'te ilk kitabı yayımlandı: *Les Impudents* (Saygısızlar). Aynı yıl Direniş Hareketi'ne katılıp Mitterand'la aynı hücrede çalıştı. 1944'te kocası Robert Antelme tutuklanıp toplama kampına yollandı. Bu dönemi daha sonra *La Douleur* (Acı) adlı kitabında anlatacaktır. Aynı yıl Fransız Komünist Partisi'ne üye oldu; 1950 sonunda partiden ayrıldı. 1955'te yayımlanan *Le Square* (Alan) adlı kitabı "alt-konuşma" tekniğine çok yakın bir yazı cinsinin doğuşuna damgasını vurdu. 1955-1960 arasında Cezayir Savaşı ve De Gaulle rejimine karşı mücadele verdi. Makale ve röportajlarında toplumun dışına atılmış insanlarla ilgilendi (örneğin "Orange'lı Nadine", *Les Yeux Verts* [Yeşil Gözler]). 1958'de yayımlanan *Moderato Cantabile*'nin tirajı 500 000'i buldu. 1959'da senaryosunu yazdığı *Hiroshima Mon Amour* (Hiroşima Sevgilim) Alain Resnais tarafından filme alındı. Tiyatrodaki ilk başarısını 1965'te sahneye konan *Une Journée Entière Dans les Arbres* (Bütün Gün Ağaçlarda) piyesiyle yaşadı. 68 olaylarına etkin olarak katıldı, Öğrenci-Yazar Eylem Komitesi'nde yer aldı. 1969'da ilk filmini çekti: *Détruire dit-elle* (Yıkamak, Dedi Kadın). Bu dönemle birlikte ve özellikle 1970'te *L'amour* (Sevgi) adlı kitabının yayımlanmasından sonra yazısı sinemanın hizmetine girdi; metinlerinin başlığında "metin-tiyatro-film" ibaresi görülmeye başladı. 1975'te *India Song*'u çekti. Bu filmde "metin dışı sesler" ilk defa bu kadar ağırlığını hissettiriyordu. 1980 yazında yeniden edebiyata döndü. Bu dönemin ilk kitabı *L'été 80*'dir (80 Yazı). 1982'de *La Maladie de la Mort* (Ölüm Hastalığı), 1983'te *L'amant* (Sevgili) yayımlandı. Bunları 1987'de *Emily L.*, 1990'da *La Pluie d'Été* (Yaz Yağmuru) izledi. Duras, Ekim 1988-Haziran 1989 arasını hastahane koma halinde geçirdi. Yazarın *Yeşil Gözler* adlı kitabı 1989'da yayınevimize yayımlanmıştır.

Metis Yayınları, Başmusahip Sok. 3/2
Cağaloğlu/İstanbul
Tel. 528 35 88

Metis Edebiyat Dizisi - 16
Ölüm Hastalığı, Marguerite Duras
Özgün adı: La Maladie de la Mort
© Les Editions de Minuit, 1982
© Metis Yayınları, 1990

Birinci Basım: Ekim 1990
Bu çevirinin bütün yayım hakları
Metis Yayınları'na aittir.
ISBN 975-7650-40-4

Yayın Yönetmeni: Müge Gürsoy
Kapak Fotoğrafı: Derrick Te Paske

Marguerite Duras

ÖLÜM HASTALIĞI

Fransızca'dan Çevirenler:

NİLÜFER GÜNGÖRMÜŞ

HALDUN BAYRI

METİS YAYINLARI

Kadını tanımıyor olmalıydınız, onu aynı anda birçok yerde bulmuş olmalıydınız, bir otelde, bir sokakta, bir trende, bir barda, bir kitapta, bir filmde, kendinizde, sizde, sende, geceleri konacağı yeri, içini dolduran hıçkırıkları boşaltacağı yeri arayan kalkmış cinsel organının rasgeleliğinde.

Ona para vermiş olabilirsiniz.

Günler boyunca her gece gelmeniz gerekecek, demişsinizdir.

Size uzun zaman bakmış ve sonra, o halde pahalı olduğunu söylemiştir.

Sonra sorar: Ne istiyorsunuz ?

Denemek istediğinizi, bir denemek, tanımaya çalışmak, ona, o bedene, o göğüslere, o kokuya, güzelliğe, şu bedenin temsil ettiği dünyaya çocuk getirme tehlikesine, ne kuvvetli ne de kaslı engebeleri olan o tüysüz biçime, o yüze, o çıplak tene, şu tenle içinde barındırdığı yaşamın çakışmasına alışmak

istediğinizi söyler­iniz.

Denemek, belki günlerce denemek istediğinizi söyler­iniz ona.

Belki haftalarca.

Belki de tüm yaşamınız boyunca.

Neyi denemek? diye sorar.

Sevmeyi, dersiniz.

Peki başka neyi? diye sorar.

O dingin cinsel organın üzerinde, o bilmediğiniz yerde, uyumayı, dersiniz.

Denemek istediğinizi, o yerde, dünyanın o noktasında ağlamak istediğinizi söyler­iniz.

Gülümser, beni de ister miydiniz? diye sorar.

Evet, dersiniz. Hâlâ bilmiyorum, oraya da girmek isterdim. Hem de alışık olduğum şiddette. Onun daha da fazla direndiğini, boşluktan da çok direnen bir kadife olduğunu söylüyorlar.

Bir fikri olmadığını, bilemeyeceğini söyler.

Diğer koşullar nedir? diye sorar.

Sizinkiyle eşleşecek, Tanrı önünde dindar kadınlar gibi yazgısı sizin elinizde olacak şu biçime azar azar alışabilmek için, gün doğarken bedeninizi nereye yerleştireceğinizi, hangi boşluğa doğru seveceğinizi bilmemekten de daha az korkmak için, atalarının karıları gibi susması, size, sizin isteğinize tamamen uyması, hasat sonrası samanlıklarda erkeklerin üstlerine gelişlerini uyuyarak karşılayan köylü kadınlar gibi size boyun eğmesi gerektiğini söylersiniz.

Size bakar. Sonra artık size bakmaz, başka yere bakar. Sonra cevap verir.

O halde daha da pahalı olduğunu söyler. Ödenecek rakamı söyler.

Kabul edersiniz.

Her gün gelecekti. Her gün gelir.

İlk gün soyunur ve yatakta gösterdiğiniz yere uzanır.

Uykuya dalışını seyredersiniz. Susar. Uykuya dalar. Bütün gece onu seyredersiniz.

Geceyle gelecekti. Geceyle gelir.

Bütün gece onu seyredersiniz. İki gece boyunca onu seyredersiniz.

İki gece boyunca hemen hiç konuşmaz.

Sonra bir akşam o da olur. Konuşur.

Bedeniniz daha az yalnız olsun diye mi ona ihtiyacınız olduğunu sorar size. Kendi durumunuzu anlatmak için kullanıldığında bu sözcüğü pek iyi anlayamadığınızı söylersiniz. Yalnız olduğunuzu sanmakla, tam tersine, yalnızlaşmayı birbirine karıştırma raddesine geldiğinizi söylersiniz, sizinle olduğu gibi, diye eklersiniz.

Sonra, yine bir kez gecenin ortasında so-

rar: şu sıra yılın hangi vakti?

Kış öncesi, hâlâ sonbahar, dersiniz.

Bir de, bu işitilen ne? diye sorar.

Deniz, dersiniz.

Nerede? diye sorar.

Orada, odanın duvarının ardında, dersiniz.

Yeniden dalar.

Genç olacaktı, genç. Giysilerinde, saçlarında kalıcı bir koku olacaktı; ne olduğunu arayacaktınız, sahip olduğunuz bilgiden dolayı da bu kokuya bir ad verebilecektiniz. Sütleğen ve ağaçkavunu kokusu, diyecektiniz. Cevap verir: Nasıl isterseniz.

Bir başka akşam, olur; önceden kararlaştırıldığı gibi, ayırık bacaklarının yukarısında, açıldığı yerde, bedeninin şimdiden ıslaklığında, cinsel organına yüzünüzü koyup uyursunuz. Yaptığınıza ses çıkarmaz.

Bir başka akşam, dalgınlıkla, ona zevk verirsiniz ve bağıırır.

Bağıırmamasını söylersiniz. Bir daha bağıırmayacağını söyler.

Bir daha bağıırmaz.

Artık sizinle hiçbir kadın , hiçbir zaman bağıırmayacaktır.

Belki ondan, şimdiye kadar size yabancı olan bir tat alıyorsunuzdur, bilmiyorum. Solumasının, ağzıyla dışarıdaki hava arasında gidip gelen o uyumlu hırıltıların ardında, boşalmasının uzak ve boğuk gürleyişini sezip sezmediğinizi de bilmiyorum. Sanmıyorum.

Gözlerini açar, ne mutluluk, der.

Susması için elinizle ağzını kapatırsınız; ona, böyle şeyler söylenmez, dersiniz.

Gözlerini kapar.

Bir daha söylemeyeceğini söyler.

Onların böyle şeyleri konuşup konuşma-

dıklarını sorar. Hayır, dersiniz.

Neyi konuştuklarını sorar. Geriye kalan her şeyi, bu hariç her şeyi konuştuklarını söylersiniz.

Güler, yeniden dalar.

Kimi kez odada, yatağın etrafında ya da deniz tarafındaki duvar boyunca yürürsünüz.

Kimi kez ağlarsınız.

Kimi kez soğuk başlarken terasa çıkar-sınız.

Yataktaki bu kadının uykusunun neyi barındırdığını bilmezsiniz.

Bu bedenden çıkmak, başkalarının bedene, kendinizinkine geri dönmek, kendinize doğru dönmek isterdiniz, bir yandan da bunu yapmak zorunda olduğunuz için ağlarsınız.

O, odada uyur. Uyur. Uyandırmazsınız. Uykusu odaya yayıldıkça mutsuzluk büyür. Bir kez, yatağının ayakucunda, yerde uyursunuz.

Hep düzenli bir uykudadır. Bu kadar iyi uyuduğundan, bazen gülümsediği olur. Ancak bedene, göğüslere, gözlere dokunduğunuzda uyanır. Nedensiz uyandığı da olur, yalnızca size sesin rüzgârın mı, yoksa yükselen denizin sesi mi olduğunu sormak için.

Uyanır. Size bakar. Hastalık sizi gitgide sarıyor, gözlerinize, sesinize de yayıldı, der.

Ne hastalığı? diye sorarsınız.

Bunu dile getirmeyi henüz bilmediğini söyler.

Gecedен geceye cinsel organının karanlığına girersiniz, o kör yola neredeyse

bilmeden saparsınız. Bazen, ondan ya da sizden gelen bilinçsiz bir hareketle ona bir kez daha sahip olmayı, onu yine doldurmayı ve her zamanki gibi gözyaşlarından körleşmiş bir halde, salt zevkten zevk almayı isterseniz diye bütün gece boyunca orada kalırsınız, orada uyursunuz, onun içinde.

Her zaman hazır olacaktı, isteği olsun ya da olmasın. İşte tam da bu konuda hiçbir zaman hiçbir şey bilmeyeceksiniz. Bu kadın şimdiye kadar bildiğiniz bütün dış gerçekliklerin hepsinden daha esrarengizdir.

Onun, dünyayla siz, bedeninizle ruhunuz, ve yakalandığınızı söylediği o hastalık hakkında ne düşündüğünü, bunları nasıl gördüğünü de hiçbir zaman hiçbir şekilde bilmeyeceksiniz, ne siz ne de bir başkası, hiçbir zaman. O, kendisi de bilmez. Size nasıl söyleyeceğini bilmeyecek, bu konuda ondan hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz.

Siz ve bu öykü hakkında ne düşündüğünü hiçbir zaman hiçbir şekilde bilmeyeceksiniz, ne siz ne de bir başkası. Varlıklarınızın unutuluşunu kaç yüzyıl örtecek olursa olsun bunu kimse bilmeyecek. Bunu bilmeyi bilmez o.

Siz onun hakkında bir şey bilmediğiniz için onun da sizin hakkınızda bir şey bilmediğini söyleyeceksiniz. Bu kadarla da kalacaksınız.

Uzun boylu olmalıydı. Bedeni tek dökümde, bir kerede, sanki bizzat Tanrı tarafından, kişisel farklılığın bozulmaz kusursuzluğuyla yapılmış gibi uzun olmalıydı.

Aslında kimseye benzememeliydi.

Bedeni hiç savunmasızdır, tepeden tırnağa pürüzsüzdür. Boğmayı, tecavüzü, kötü muameleyi, hakareti, nefret çılgınlıklarını, sınırsız ve ölümcül tutkuların boşanmasını çağırmaktadır.

Ona bakarsınız.

Çok incedir, narin denebilecek kadar, bacakları bedenın güzelliğinden başka bir güzelliktedir. Bedenin geriye kalan kısmından bağımsız gibidir.

Herhalde çok güzel olmalısınız, dersiniz ona.

Buradayım, bakın, önünüzdeyim, der.

Hiçbir şey görmüyorum, dersiniz.

Görmeye çalışın, ödediğiniz fiyata dahil, der.

Bedeni tutarsınız, farklı yerlerine bakarsınız, çevirirsiniz, bir daha çevirirsiniz, bakarsınız, bir daha bakarsınız.

Bırakırsınız.

Bırakırsınız. Bedene dokunmaz olursunuz.

Bu geceye kadar, nasıl olup da gözlerin gördüğü, ellerin dokunduğu, bedenın do-

kunduğu şeylerin bilinemeyeceğini anlamamıştınız. Bu bilmemezliği keşfedersiniz.

Hiçbir şey görmüyorum, dersiniz.

Cevap vermez.

Uyur.

Onu uyandırırınız. Fahişe olup olmadığını sorarsınız ona. Başıyla hayır der.

Satılık geceler anlaşmasını niye kabul ettiğini sorarsınız ona.

Hâlâ uykulu, neredeyse işitilmeyen bir sesle: çünkü benimle konuştuğunuz an ölüm hastalığına yakalanmış olduğunuzu gördüm, diye cevap verir. İlk günler bu hastalığı adlandıramadım. Sonra o da oldu.

Ondan sözcükleri tekrarlamasını istersiniz. İstedığınızı yapar, sözcükleri tekrarlar: Ölüm hastalığı.

Nereden bildiğini sorarsınız ona. Bildiğini söyler. Bunun nereden bildiğini bilmeden bilindiğini söyler.

Sorarsınız: Ölüm hastalığı neden ölüm-

cüldür? Cevap verir: Ona yakalanan onu taşıdığını, ölümü taşıdığını bilmediğinden. Üstelik ölecek bir yaşamı olmadan öleceğinden, hiçbir yaşamda, hiçbir zaman ölmeyi bilmeyeceğinden.

Gözler kapalıdır hâlâ. Ezeli bir yorgunluğı atmaya çalışır gibi. Uyuduğunda gözlerinin rengini unuttunuz, ona ilk akşam verdiğiniz adı da. Sonra onunla sizin aranızda hep aşılmadan kalacak sınırın onun gözlerinin rengi olmadığını farkedersiniz. Yok, renk değil, rengin yeşille gri arası bir şey olduğunu biliyorsunuz, yok, renk değil, bakış.

Bakış.

Size baktığını farkedersiniz.

Bağırırsınız. Duvara doğru döner.

Yakında bitecek, korkmayın, der.

Tek elinizle kendinize doğru kaldırırsınız onu, o kadar hafiftir. Bakarsınız.

Göğüsler tuhaf bir şekilde esmerdir, halleri siyahımsıdır. Bunları yersiniz, içersiniz, bedeninde hiçbir şey karşı koymaz, serbest bırakır, bırakır. Belki belirli bir anda yeniden bağırsınız. Bir başka kez ondan bir sözcüğü, tek bir sözcüğü söylemesini istersiniz, adınızı söyleyen sözcüğü, o sözcüğü, o adı söylersiniz ona. Cevap vermez, o zaman yine bağırsınız. İşte o zaman gülümser. Ve işte o zaman canlı olduğunu bilirsiniz.

Gülümseme yok olur. Adı söylememiştir.

Hâlâ bakarsınız. Yüz, uykuya bırakılmıştır, dilsizdir, eller gibi uyuyordur. Ama ruh hâlâ bedenin yüzeyindedir, tüm bedeni kateder, öyle ki bedenin her bir parçası tek başına bütünlüğüne tanıklık eder, gözler de eller de, yüz de yuvarlak karın da, göğüsler de cinsel organ da, bacaklar da kollar da,

soluk, yürek, Ŗakaklar da; Ŗakaklar, zaman gibi.

Siyah denize bakan terasa dönersiniz.

İçinizde, nedenini bilmediğiniz hıçkırıklar vardır. Sanki sizin dışınızda bir Ŗeymiř gibi kıyınızda kalakalırlar, size kavuşamazlar ki onları ağlayarak atasınız. Siyah denize karşı, uyuduğu odanın duvarına karşı, kendinize ağlarsınız, bir yabancının ağlaması gibi.

Yeniden odaya girersiniz. O uyuyordur. Anlamazsınız. Yataktaki yerinde, çıplak, uyuyordur. Gzyaşlarınızdan bu kadar habersiz olabilmesini, sizden o haliyle korunuyor olmasını, tüm dünyayı kapladığından bu kadar habersiz olabilmesini anlayamazsınız.

Onun yanına uzanırsınız. Kendinize ağlarsınız hep.

Sonra neredeyse şafak vakti olur. Sonra odaya kararsız renkte loş bir aydınlık gelir. Sonra onu görmek için lambalar yakarsınız. Onu görmek için, onu. O hiç tanımadığınız şeyi, saklı cinsel organı görmek, derinlerine çeken ve içinde tutarmış gibi görünmeden içinde tutan şeyi görmek için, onu böyle uykusuna kapanmış, uyurken görmek için. Bir de, saçların kıyısından kolların bedene bağlandığı, göğüslerin doğduğu yere kadar, asılı göğüslerin kendi ağırlığına boyun eğdiği yere kadar yayılan çilleri görmek için, inik gözkapaklarına ve yarı açık solgun dudaklara kadar yayılan çiller. Kendi kendinize: yaz güneşinin değdiği yerlerde, dışarıda kalan, göze açık yerlerde, dersiniz.

O uyur.

Lambaları söndürürsünüz.

Hava neredeyse aydınlanmıştır.

Yine neredeyse şafaktır. Gökyüzündeki alanlar kadar geniş saatlerdir bunlar. Aşırıdır, zaman artık geçecek yer bulamamaktadır. Zaman artık geçmemektedir. Kendi kendinize, onun ölmesi gerektiğini söylersiniz. Kendi kendinize, eğer şimdi, gecenin bu vaktinde ölseydi daha kolay olacağını söylersiniz, kendiniz için, dersiniz kuşkusuz, ama cümlenizi bitirmezsiniz.

Yükselmeye başlayan denizin sesini dinlersiniz. Bu yabancı kadın orada, yataktadır, yerindedir, beyaz çarşafların beyaz birikintisi içindedir. Bu beyazlık onun biçimini daha da koyulaştırmakta, yaşamın birden terkettiği hayvansı bir gerçeklikten daha da gerçek, ölümünkinden de gerçek kılmaktadır.

O biçime bakarsınız, cehennemî gücünü, iğrenç kırılganlığını, zayıflığını, eşi bulunmaz zayıflığının yenilmez kuvvetini aynı anda farkedersiniz.

Odadan çıkarsınız, onun kokusundan uzağa, denize bakan terasa dönersiniz.

Yağmur çiselemektedir, ışıktan rengi atmış göğün altında deniz hâlâ siyahtır. Denizin sesini duyarsınız. Siyah su yükselmekte, yaklaşmaktadır. Kımıldamaktadır. Durmadan kımıldamaktadır. Uzun beyaz dalgalar geçer içinden, beyaz şakırtılarla dökülen uzun bir çalkantı. Siyah deniz serttir. Geceleyin, çoğu zaman, uzakta fırtına olur. Uzun süre durup bakarsınız.

Aklınıza siyah denizin başka bir şey yerine, yataktaki o karanlık biçimin ve sizin yerinize kımıldadığı fikri gelir.

Cümlemenizi bitirirsiniz. Kendi kendinize, eğer şimdi, gecenin bu vaktinde ölseydi sizin için daha kolay olacağını, onu yeryüzünden silmenin, siyah suya atmanın daha kolay olacağını, bu ağırlıkta bir bedeni yükselen denize atmanın birkaç dakika alacağını söylersiniz, yatak o iğrenç sütleğen ve ağaçkavunu kokusundan arınsın diye.

Yeniden odaya dönersiniz. O orada, görkemine terkedilmiş, kendi karanlığında uyumaktadır.

Sanki istediği anda bedeni yaşamaz olabilir, çevresine yayılabilir ve gözünüze görünmez olabilirmiş gibi yaratıldığını farkdersiniz; bunun tehdidiyle uyumakta, kendini sizin gözlerinize bunun tehdidiyle sunmaktadır. Denizin öylesine yakın, ıssız ve hâlâ öylesine siyah olduğu anın yarattığı tehlike içinde uyumaktadır.

Bedenin etrafında, oda. Kendi odanız olacaktı. İçinde oturan odur, bir kadın. Odayı artık tanıyamazsınız. Cansızlaşmış, sizden, hemcinslerinizden yoksun kalmıştır. Odayı yalnızca yatağın üzerindeki yabancı biçimin o yumuşak ve uzun dökümü doldurmaktadır.

Kımıldanır, gözleri aralanır. Parası ödenmiş kaç gece kaldı? diye sorar. Üç, dersiniz.

Hiç kadın sevmediniz mi? diye sorar. Hayır, hiç, dersiniz.

Hiç bir kadını arzulamadınız mı? diye sorar. Hayır, hiç, dersiniz.

Bir kere olsun, bir an için bile mi? diye sorar. Hayır, hiçbir zaman, dersiniz.

Hiçbir zaman mı? Asla mı? der. Asla, diye tekrarlıyorsunuz.

Gülümser, ölümler ne tuhaf oluyor, der.

Yeniden başlar: Peki bir kadına bakmadınız mı? Hiç bakmadınız mı? Hayır, hiç, dersiniz.

Neye bakarsınız? diye sorar. Geriye kalan herşeye, dersiniz.

Gerinir, susar. Gülümser, yeniden dalar.

Odaya dönersiniz. Çarşafların beyaz birikintisinde kımıldamamıştır. Ne hemcins-

lerinde ne de onda yanına yanaşabildiğiniz şeye bakarsınız.

Yüzyıllardır kuşkuyla bakılan biçimi seyredersiniz. Vazgeçersiniz.

Artık bakmazsınız. Artık hiçbir şeye bakmazsınız. Kendinizi farklılığınızda, ölümünüzde yeniden bulmak için gözlerinizi kapatırsınız.

Gözlerinizi açtığınızda o hep oradadır, hâlâ oradadır.

Yabancı bedene doğru dönersiniz. Uyumaktadır.

Hayatınızın hastalığına bakarsınız, ölüm hastalığına. Onda, uyuyan bedenin üzerinde seyredersiniz hastalığı. Bedenin kimi yerlerine, yüze, göğüslere, cinsel organının belli belirsiz yerine bakarsınız.

Kalbin olduğu yere bakarsınız. Atışı size farklı, daha uzak gelir, sözcüğü bulursunuz: daha yabancı. Düzenlidir, sanki hiç durmaması gerekiyor gibidir. Bedeninizi

onun bedenini teşkil eden nesneye yaklaştırırsınız. Ilıktır, tazedir. Hep yaşamaktadır. Yaşarken cinayeti de çağırır. Kendi kendinize, onun nasıl öldürüleceğini, kimin öldüreceğini sorarsınız. Hiçbir şeyi sevmesiniz, hiç kimseyi, yaşadığınızı sandığınız bu farklılığı bile sevmesiniz. Siz yalnızca ölü bedenlerin güzelliğini bilirsiniz, hemcinslerinizin güzelliğini. Ölü bedenlerin güzelliğiyle, bir harekette ezebileceğiniz son derece zayıf şu güzellik, o güç arasındaki farkı görürsünüz birden.

Ölüm hastalığının gizlice orada, onun içinde ürediğini, önünüzde sere serpe duran o biçimin ölüm hastalığı hükmünü verdiğini farkedersiniz.

Yarı aralık ağzından bir soluk çıkar, geriye döner, çekilir, yeniden döner. Etten makina olağanüstü bir şaşmazlıktadır. Üzerine eğilip ona kıpırdamadan bakarsınız.

Ona istediğiniz biçimde, en tehlikeli biçimde muamele edebileceğinizi bilirsiniz. Yapmazsınız. Aksine bedenini, sanki mutluluk tehlikesiyle karşı karşıyaymışçasına tatlılıkla okşarsınız. Eliniz cinsel organının üstünde, yarılan dudakların arasındadır, orayı okşar. Dudakların yarığına ve çevresine, tüm bedene bakarsınız. Hiçbir şey görmezsiniz.

Bir kadında olan her şeyi görmek isterdiniz, tabii bu ne kadar olanaklıysa. Bunun sizin için olanaksız olduğunu görmezsiniz.

Kapalı biçime bakarsınız.

Önce deride hafif ürpermelerin başladığını görürsünüz, aynı acı ürpertisi gibi. Sonra, gözler görmek istiyormuş gibi gözkapakları sarsılır. Sonra, söylemek istiyormuş gibi ağız açılır. Sonra da okşamalarınızla cinsel organın dudaklarının kabardığını ve kadifesinden kan gibi sıcak ve yapışkan bir suyun çıktığını farkedersiniz. O zaman okşamalarınızı hızlandırırsınız.

Elinizi daha serbest bırakmak için uylukların birbirinden ayrıldığını farkedersiniz, daha da rahat hareket edersiniz diye.

Ve aniden bir iniltiyle boşalmanın bedene yürüdüğünü, her yanını sardığını ve onu yataktan kaldırdığını görürsünüz. Bedende gerçekleştirdiğiniz şeye iyice bakarsınız. Sonra yatağın beyazlığına yeniden cansız düştüğünü görürsünüz. Gitgide daha seyrek aralıklarla sarsılarak hızla solumaktadır. Sonra gözler daha da kapanır, sonra yüzün içine iyice gömülür. Sonra açılır, sonra kapanır.

Kapanır.

Hepsini seyrettiniz. Nihayet sıra sizdedir, gözlerinizi kapatırsınız. Uzun süre böyle, gözleriniz kapalı kalırsınız, onun gibi.

Odanızın dışını, şehrin sokaklarını, gar tarafındaki sapa meydanları düşünürsünüz. Hepsi birbirine benzeyen kış cumartesilerini.

Sonra yaklaşan o sesi dinlersiniz, denizi dinlersiniz.

Denizi dinlersiniz. Odanın duvarlarına çok yakındır. Pencereelerde hep o rengi atmış ışık, göğü saran günün yavaşlığı, hep siyah deniz, uyuyan beden, odadaki yabancı kadın.

Sonra yine dönersiniz. Neden döndüğünüzü söyleyemem. Bilmeden yaptığınızı görüyorum. Odadan çıkabilir, bedenden, uyuyan biçimden kopabilirdiniz. Ama hayır, dönüyorsunuz, başka herhangi birinin de yapacağı gibi, kuşkusuz sizi ondan ayıran bütün o farklılıkla. Yine yapıyorsunuz, bedenine dönüyorsunuz.

Bedeninizle bedenini tamamen kaplar-

sınız, kuvvetinizle ezmemek için bedenini kendinize doğru çekersiniz, öldürmekten kaçınmak için, sonra yine aynı şeyi yaparsınız, gece uğrağınıza dönersiniz, gömülürsünüz.

Yine bu mekânda kalırsınız. Yine ağlarsınız. Ne bildiğinizi bilmeden bildiğinizi sanırsınız, o bilginin sonuna varamazsınız, dünyadaki mutsuzluğun tek başınıza sureti olduğunuzu sanırsınız, imtiyazlı bir alinyazısının sureti. Kendinizi olmakta olan bu olayın hakimi sanırsınız, böyle bir şeyin var olduğunu sanırsınız.

O uyur, dudaklarında öldürülesi gülümseyişiyle.

Hâlâ bedeninin uğrağında durursunuz.

Uyuduğu halde sizinle doludur. Bedeninden yükselen hafif ürpertiler giderek belirginleşir. Bir erkekle dolu olmanın düşlenen mutluluğu içindedir, sizinle ya da bir başkasıyla ya da daha başkasıyla.

Ağlarsınız.

Hıçkırıklarınız onu uyandırır. Size bakar. Odaya bakar. Yeniden size bakar. Elinizi okşar. Niçin ağlıyorsunuz? diye sorar. Niçin ağladığınızı söylemenin ona düştüğünü, bunu onun bilmesi gerektiğini söylersiniz.

Alçak, yumuşak bir sesle cevap verir: Çünkü sevmiyorsunuz. Öyle, diye cevaplarsınız.

Açık açık söylemenizi ister. Söylersiniz: Sevmiyorum.

Hiçbir zaman mı? der.

Hiçbir zaman, dersiniz.

Sevdiğini öldürecek gibi olma duygusunu, onu kendinize, yalnız kendinize saklama, bütün yasalara rağmen, bütün ahlâki baskılara rağmen onu alma, kaçırma isteğini duydunuz mu? Hiç bu isteği duydunuz mu? der.

Hiçbir zaman, dersiniz.

Size bakar, tekrarlar: Ölümler ne tuhaf oluyor.

Denizi görüp görmediğinizi sorar, günün doğup doğmadığını sorar, ortalığın aydınlanıp aydınlanmadığını.

Günün doğduğunu ama yılın bu vaktinde aydınlattığı alanı kaplarken çok yavaş olduğunu söylersiniz.

Size denizin rengini sorar. Siyah, dersiniz.

Denizin hiçbir zaman siyah olmadığını, mutlaka yanıldığınızı söyler.

Birinin sizi sevebileceğine inanıp inanmadığını sorarsınız ona.

Hiçbir durumda sevilemeyeceğinizi söyler. Ölüm yüzünden mi? diye sorarsınız. Evet, der, duygularınızdaki bu yavanlık, bu durağanlık yüzünden, denizin siyah olduğu yalanını söylemeniz yüzünden.

Sonra susar.

Yine uykuya dalmasından korkarsınız,

uyandırırısınız onu, daha konuşun, dersiniz. Öyleyse bana soru sorun, kendi kendime konuşamam, der. Ona yine, birinin sizi sevip sevemeyeceğini sorarsınız. Yine, hayır, der.

Biraz önce terastan döndüğünüzde onu öldürme isteği duyduğunuzu ve odaya ikinci kez girdiğinizi, uykusunda ona bakışınızdan bunu anladığını söyler. Nedenini söylemenizi ister.

Nedenini bilemeyeceğinizi, hastalığınızı kavrayamadığınızı söylersiniz.

Gülümser, bunun ilk kez başına geldiğini, sizinle karşılaşmadan önce ölümün yaşanabileceğini bilmediğini söyler.

Gözbebeklerinin süzme yeşilinden size bakar. Ölümün saltanatını haber veriyorsunuz, der. Ölüm dışarıdan dayatıldığında sevilemez. Sevmediğinize ağladığınızı zanne-

diyorsunuz. Ölümü dayatamadığınıza ağılıyorsunuz.

Uykuya dalmıştır bile. Güç işitilir bir sesle: Ölümden öleceksiniz, der. Ölümünüz başladı bile.

Ağlarsınız. Ağlamayın, değmez, şu kendinize ağlama alışkanlığını bırakın, değmez, der.

Oda henüz donuk bir güneş ışıısıyla azar azar aydınlanmaktadır.

O gözlerini açar, kapatır. Parası ödenmiş iki gece daha, sonra bitecek, der. Gülümser ve eliyle gözlerinizi okşar. Uykuya dalar-ken muzipçe gülümser.

Konuşmaya devam edersiniz, tam istediğiniz gibi, dünyada yapayalınız. Aşkın size hep yersiz görüldüğünü, hiç anlamadığınızı, sevmekten hep kaçındığınızı, hep sevmeme özgürlüğüne sahip olmak istediğinizi söylersiniz. Mahvolduğunuzu söylersiniz. Nerede ve nasıl mahvolduğunuzu

bilmediğini söylersiniz.

O dinlemez, uyumaktadır.

Bir çocuğun hikayesini anlatırsınız.

Gün pencerelere gelmiştir.

Gözlerini açar, artık yalan söylemeyin, der. Dünyadaki hiçbir şeyi, hiçbir zaman sizin bildiğiniz şekliyle bilmeyeceğini umduğunu söyler. Hiçbir şeyi sizin bildiğiniz şekliyle bilmek istemem, der, ölümün yol açtığı o kesinlikle, hayatınızın her gününde, her gecesinde birbirine benzeyen o umarsız tekdüzelikle, sevme yoksunluğunun o ölümcül işleyişiyle.

Sabah oldu, herşey başlayacak, siz hariç, der. Siz, hiçbir zaman başlamazsınız.

Yeniden dalar. Niçin uyuduğunu, hangi devasa yorgunluğu atmaya çalıştığını sorarsınız ona. Elini kaldırır, yeniden yüzünüzü okşar, belki de ağzınızı. Uyurken yine muzipçe gülümser. Bu soruyu sorduğunuza göre anlayamazsınız, der. Böylece sizin yorgunluğunuzu attığını söyler, ölümün

yorgunluğunu.

Çocuğun hikayesine devam edersiniz, hikayeyi bağırarak anlatırsınız. Çocuğun hikayesinin, sizin hikayenizin, tümünü bilmediğinizi söylersiniz. Bu hikayeyi anlatılırken dinlediğinizi söylersiniz. Gülümser, kendisinin de bu hikayeyi birçok kez duyduğunu ve okuduğunu söyler, her yerde, bir sürü kitapta. Sevme duygusunun nasıl gelebileceğini sorarsınız. Belki evrenin mantığında ansızın oluşan bir çatlakla, diye cevap verir. İstemekle asla, der. Sorarsınız: Sevme duygusu başka şeylerle de gelebilir mi? Söylemesi için yalvarırsınız. Her şeyle, bir gecekuşunun uçuşuyla, bir uykuyla, bir uyku hayaliyle, ölümün yaklaşmasıyla, bir sözcükle, işlenen bir suçla, kendi kendine, nasıl olduğunu bilmeden ansızın, der. Bakınız, der. Bacaklarını açar ve ayırık bacaklarının çukurluğunda nihayet siyah geceyi görürsünüz. Buradaydı, dersiniz, siyah gece, burada.

Gel, der. Gelirsiniz. İçine girince yine ağlarsınız. Artık ağlama, der. Bana sahip olun da o da olsun, der.

Olur, sahip olursunuz.

O da olur.

Yeniden dalar.

Günün birinde artık yoktur. Uyanırsınız ve o artık burada değildir. Geceleyin gitmiştir. Bedeninin izi hâlâ arşaftadır, soğuktur.

Bugün şafak vakti. Henüz güneş yok, ama göğün kenarları şimdiden aydınlık, oysa o göğün merkezinden yeryüzüne hâlâ karanlık düşmekte, yoğun.

Odada tek başına sizden başka hiçbir şey yok artık. Bedeni ortadan kaybolmuş. Onunla sizin aranızdaki farklılık ani yokluğuyla doğrulanmakta.

Uzakta, kumsallarda, bitmekte olan siyahlığın içinde martılar haykıracaklardı,

balçık solucanlarını yemeye, çekilen suyun bıraktığı kumları şimdiden eşelemeye başlayacaklardı. Siyahlığın içinde aç martıların çılgın çığlıklarını daha önce hiç işitmemişsiniz gibi gelir size aniden.

Hiçbir zaman dönmeyecekti.

Gittiği gece, bir barda, hikayeyi anlatırsınız. Önce anlatması olanaklıymış gibi anlatırsınız, sonra vazgeçersiniz. Sonra böyle bir şeyin olması olanaksızmış gibi ya da bunu sizin uydurmuş olmanız olanaklıymış gibi gülerek anlatırsınız.

Ertesi gün, aniden, odadaki yokluğunu farkedecektiniz belki de. Ertesi gün, onu yeniden orada, tuhaf yalnızlığınızda, onun sizin gözünüzdeki bilinmezliğinde görme isteğini hissedecektiniz belki de.

Belki onu odanızın dışında, kumsallarda, teraslarda, sokaklarda arayacaktınız. Ama bulamayacaktınız, çünkü siz gün ışığında

kimseyi tanımazsınız. Onu tanımayacaksınız. Bir tek yarı açık ya da kapalı gözlerinin altında uyuyan bedenini tanıyor-sunuz. Bedenlerin birbirine geçişini tanıyamazsınız, hiçbir zaman tanıyamazsınız. Hiçbir zaman tanıyamayacaksınız.

Yalnızca kendinizeydi ağlamanız, sizi ayıran farklılığı aşarak ona kavuşmanın harikulade olanaksızlığına değil.

Bütün hikayeden onun uykuda söylediği bazı sözcükler kalmıştır yalnızca, neye yakalandığınızı söyleyen o sözcükler: Ölüm hastalığı.

Çabucak vazgeçersiniz, artık onu aramazsınız, ne şehirde, ne gecede, ne de gündüzde.

Böylece yine de bu aşkı sizin için olabilecek tek şekliyle yaşayabildiniz, başınıza gelmeden kaybederek.

Ölüm Hastalığı tiyatroda temsil edilebilir.

Parası ödenen gecelerin kadını sahnenin ortasında beyaz çarşaflar üzerinde yatıyor olmalıdır. Çıplak olabilir. Kadının etrafında, hikayeyi anlatarak bir adam yürür.

Yalnızca kadın, rolünü ezberden söyler. Adam, asla. Adam bazen durarak, bazen kadının etrafında yürüyerek metni okuyacaktır.

Hikayede sözü edilen şeyler hiçbir zaman temsil edilmeyecektir. Adam genç kadına

hitap ettiği anda bile bunu, hikayesini okuyan adam aracılığıyla yapacaktır.

Burada oyun yerini okumaya bırakacaktır. Bir metnin okunmasının yerini, bir metindeki hafıza boşluğunun yerini hiçbir şeyin dolduramayacağına hep inanmışımıdır, hiçbir şeyin, hiçbir oyunun.

Bu nedenle oyuncular, sanki birbirlerinden kopukmuş gibi, sanki metni ayrı odalarda yazmaktalarmış gibi konuşmalılar.

Metin teatral olarak okunursa iptal olur.

Adamın sesi yüksek olmalıdır, kadının sesi alçak, neredeyse özensiz olmalıdır.

Genç kadının bedeni etrafında adamın gidiş-gelişlerinin uzun olmasını isterdim; adam gözden kaybedilmeli, tiyatroda tıpkı zamanda kaybolur gibi kaybolmalı ve sonra ışığa doğru, bize doğru dönmelidir.

Sahne alçak, hemen hemen zeminle aynı hizada olmalıdır, genç kadının bütünüyle görülebilmesi için.

Parası ödenmiş geceler arasında uzun

sessizlik anları bırakılmalıdır, bu sırada zamanın geçmesi dışında hiçbir şey olmayacaktır.

Hikayeyi okuyan adam öteki adamın durumunu yansıtır şekilde temel ve ölümcül bir zayıflığın etkisi altında olacaktır — öteki adam hiç temsil edilmeyecektir.

Genç kadın güzel ve şahsiyetli olacaktır.

Karanlık ve büyük bir açıklıktan denizin sesi gelecektir. Hep aynı siyah dörtgeni görürüz, hiç aydınlanmaz. Denizin sesi azalıp çoğalacaktır.

Genç kadının gidişi görülmez. Ortadan kayboluşuyla yeniden ışığın gelişi arasında bir kararma olacaktır, ışık yeniden geldiğinde sahnenin ortasında beyaz çarşaf-lardan ve siyah kapıdan dalga dalga giren denizin sesinden başka bir şey olmayacaktır.

Müzik olmayacaktır.

Bu metni filme çekmem gerekseydi, montajda, denize karşı hıçkırıkların, hıçkıran adamın yüzüyle denizin çalkantılı beyazlığı neredeyse aynı anda görülebilecek şekilde ayarlanmasını isterdim. Denizin beyazlığıyla çarşafların beyazlığı arasında bir ilişki olmasını. Çarşafların, denizin bir sureti olmasını. Genel bilgi olarak.